

Reactieformulier oordeelsvormende bijeenkomst

Onderwerp: Voorstel tot invoering diftar en keukenafval
inzameling hoogbouw
Nummer: 2025-07
Datum vergadering: 4 februari 2025

Portefeuillehouder: M. Pieters
Behandelaar: Pascal Beaujean/Albert Burggraaff/Mees
van Someren

Kernboodschap voorstel:

In de afgelopen jaren is binnen Waalre, in lijn met het nationaal beleid, het traject Van Afval Naar Grondstof (VANG) ingezet. De gemeenteraad heeft in dat kader op 14 december 2021 besloten over een nieuw afvalsysteem, samengevat:

- inwoners betalen een bedrag per keer dat de restafvalcontainer aangeboden wordt (diftar);
- de inzamelfrequentie van restafval wordt verhoogd van vierwekelijks naar tweewekelijks;
- bij hoogbouw wordt voorlopig geen diftar ingevoerd;
- er komt een mobiel brengpunt voor grof afval voor het ontdoen van klein huisraad.

Het beoogde resultaat van de gewijzigde afvalinzameling is het behalen van de gemeentelijke doelstelling van maximaal 100 kilogram restafval per inwoner per jaar met een systeem gebaseerd op bronscheiding.

Op 4 september 2023 is de gewijzigde afvalinzameling bij de laagbouwoningen gestart. Ook is de dienstverlening van het mobiel brengpunt sinds eind 2023 operationeel. Met voorliggend raadsvoorstel stellen wij uw raad voor om diftar ook bij de hoogbouwaansluitingen (appartementen) in te voeren. Gelijktijdig met diftar wordt ook de inzameling van gfe (groente, fruit en etensresten) voor inwoners van de hoogbouw gefaciliteerd.

Voorstel aan de gemeenteraad	X	A-stuk (bespreekstuk)
1. Kennis te nemen van de resultaten van de invoering van diftar bij de laagbouw.		B-stuk (hamerstuk)
2. In te stemmen met de invoering van diftar (restafval) en keukenafval (groente, fruit en etensresten)-inzameling bij de hoogbouw.		
3. Een krediet van € 553.000,- beschikbaar te stellen voor de invoering van het gewijzigde afvalinzamelsysteem bij de hoogbouw, en de hiermee gepaarde afschrijvingslasten, rentelasten en meerkosten toe te rekenen aan de afvalstoffenheffing vanaf 2026.		

In overleg met de portefeuillehouder/het college is vastgesteld dat de volgende punten nog beantwoording behoeven:

Fractie D66:

1. Welke plannen zijn er om de inzameling nog verder te verduurzamen?
2. Wat betekent het als het restafval minder vaak wordt opgehaald?

Fractie AWB:

3. Kan er gebruik worden gemaakt van 1 maat klikeo?

Fractie CDA:

4. Welke sancties kunnen we verwachten als we niet voldoen aan de plicht om GFE apart in te zamelen?

Het college heeft toegezegd:

1. Bovenstaande vragen te beantwoorden.

Beantwoording college vragen:

1. Welke plannen zijn er om de inzameling nog verder te verduurzamen?

Op dit moment hebben wij nog geen plannen om de afvalinzameling verder te verduurzamen. Wij willen eerst de diftar-systematiek volledig invoeren. Daarna zullen wij plannen maken om de afvalinzameling verder te verduurzamen. Hierbij volgen wij alle ontwikkelingen en mogelijkheden voor verdere verduurzaming in samenwerking met de MRE-gemeenten.

2. Wat betekent het als het restafval minder vaak wordt opgehaald?

Verlagen van de inzamelfrequentie

Op dit moment wordt bij de laagbouw eens in de twee weken restafval ingezameld. Deze tweewekelijkse inzameling van restafval in klikeo's kost op dit moment € 78.000 per jaar. Door de frequentie te verlagen naar eens in de vier weken, kan maximaal € 39.000 bespaard worden. Dit staat gelijk aan ongeveer € 5 per aansluiting. Omdat de inzamelfrequentie in het lopende contract vastligt, kan de besparing pas bij een nieuwe aanbesteding worden gerealiseerd (op zijn vroegst in 2027). Samen met Bizob kan echter al wel gekeken worden of er een aanpassing in het bestaande contract mogelijk is, zodat we mogelijk in belastingjaar 2026 al een besparing kunnen realiseren.

Het verlagen van de inzamelfrequentie levert dus een besparing op. Bij de discussie werd nog gevraagd naar meer besparingsmogelijkheden. Wij hebben nog meer opties bekeken, zoals:

Vergroten van de maximale loopafstand

Door de maximale loopafstand van hoogbouw naar de ondergrondse containers te verhogen, is de verwachting dat er dan minder ondergrondse containers nodig zijn. Dit blijkt in de Waalrese situatie echter weinig op te leveren. Hiermee zou slechts één ondergrondse container bespaard kunnen blijven. Dit komt doordat veel locaties al voorzien zijn van ondergrondse containers en daar waar nog geen ondergrondse containers zijn, al geclusterd zijn. Er is slechts één plek waar door de loopafstand te vergroten, twee ondergrondse containers vervangen kunnen worden door één ondergrondse container.

Bovengrondse containers in plaats van ondergrondse containers

De investeringskosten per bovengrondse container zijn lager dan voor ondergrondse containers. Maar je hebt er meer van nodig, omdat er minder afval in kan. Meer containers betekent echter ook hogere inzamelkosten (meer ledigingen) en meer onderhoudskosten voor paslezers. Qua levensduur zijn ondergrondse containers beter

dan bovengrondse containers. De bovengrondse containers moeten in hun geheel worden vervangen, terwijl bij ondergrondse containers onderdelen langer in gebruik blijven.

Uit een grove berekening blijkt dat het inzetten van bovengrondse containers helemaal niet goedkoper is dan ondergrondse containers, ondanks de veel lagere investeringskosten. Bovengrondse containers gaan minder lang mee en hebben een hoge inworp (minder toegankelijk).

Andere gemeenten met diftar gebruiken ook ondergrondse containers.

3. Kan er gebruik worden gemaakt van 1 maat klike?

Ja, dat zou kunnen. De vervanging van alle bestaande 240 liter minicontainers door 140 liter exemplaren kost ongeveer € 250.000 (op basis van de kosten gemaakt bij de invoering van diftar voor laagbouw). Bij een afschrijftermijn van 15 jaar betekent dit een verhoging van de afvalstoffenheffing van bijna € 3.

Alleen werken met kleine minicontainers kan leiden tot minder restafval en daarmee lagere verwerkingskosten. Er is echter geen goede inschatting te geven van hoeveel restafval dat bespaard kan worden wanneer wij in de hele gemeente alleen nog maar met 140 liter minicontainers (klike's) gaan werken. Er zijn in het land amper voorbeelden die hier houvast kunnen geven. Pas wanneer 25% minder restafval wordt ingezameld door het omwisselen van de 240 liter containers naar 140 liter, zal het kostenneutraal zijn. Bij een groter effect, zal het tot een lagere afvalstoffenheffing leiden.

4. Welke sancties kunnen we verwachten als we niet voldoen aan de plicht om GFE apart in te zamelen?

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om GFT bij ieder perceel in te zamelen. Dit betekent dat ook inwoners van hoogbouw de mogelijkheid moeten hebben om GFT/GFE gescheiden aan te bieden. Deze verplichting is in 2020 vastgelegd in het Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen en opgenomen in het Landelijke Afvalbeheer Plan (LAP3). Vanaf 2024 is dit ook een Europese verplichting. Er is geen informatie dat het Rijk deze verplichting gaat of wil handhaven middels een boete.

Het niet voldoen aan deze wettelijke verplichting kan echter gevolgen hebben voor de afvalstoffenheffing. Een schending van de verplichting (art. 10.21 Wet milieubeheer) kan leiden tot het onverbindend verklaren van de Verordening afvalstoffenheffing, indien de schending naar het oordeel van de belastingrechter voldoende zwaarwegend is (zie Hoge Raad 22 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:694). Wanneer de Verordening afvalstoffenheffing onverbindend is verklaard, kunnen wij dus geen afvalstoffenheffing innen c.q. moeten wij afvalstoffenheffing terugbetalen.

Datum reactie college: 11 februari 2025